

28

podatków, danin i opłat
wprowadzonych w ostatnich latach

Opracował

Przemysław Pruszyński
dyrektor Departamentu Podatkowego
Konfederacji Lewiatan

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
1. Podatek od sprzedaży detalicznej	3
2. Podwójne opodatkowanie spółek komandytowych	3
3. Podatek od niektórych instytucji finansowych	4
4. Podatek cukrowy	5
5. Podatek od małych (opłata od alkoholu w małych opakowaniach)	6
6. Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych	6
7. Danina solidarnościowa	7
8. Składka zdrowotna przedsiębiorców naliczana od dochodu podatkowego	7
9. Podatek od przychodów z budynków	9
10. Opłata emisyjna od paliw	9
11. Podatek od serwisów VOD	10
12. Podniesienie opłaty telekomunikacyjnej	11
13. Podniesienie opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością	11
14. Opłata mocowa za prąd	12
15. Opłata recyklingowa	12
16. Opłata denna	13
17. Opłata za wpis do bazy o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami – BDO	14
18. Podatek deszczowy	14
19. Wzrost składek ZUS	15
20. Podwyżka opłaty paliwowej	16
21. Podwyżka podatku akcyzowego na alkohole, wyroby tytoniowe, e-papierosy ---	16
22. Wzrost stawek karty podatkowej	17
23. Wzrost podatków i opłat lokalnych	17
24. Ograniczenia z korzystania karty podatkowej	18
25. Likwidacja możliwości amortyzowania nieruchomości mieszkalnych	18
26. Likwidacja opodatkowania najmu prywatnego na zasadach ogólnych	19
27. Rozdzielenie przychodów z zysków kapitałowych oraz przychodów z pozostałej działalności	19
28. Ograniczenie ulgi abolicyjnej	20

Wstęp

Benjamin Franklin, jeden z ojców założycieli Stanów Zjednoczonych napisał w liście z 1789 r. do Jeana Baptiste'a Leroy'a, że „*Na tym świecie pewne są tylko śmierć i podatki*”. Minęło ponad 230 lat od tego stwierdzenia i chyba nikt nie ma wątpliwości, jak bardzo jest ono prawdziwe. Podatki płacimy wszyscy, niezależnie od stopnia zaangażowania w życie zawodowe czy społeczne. Płacimy podatki przychodowe, dochodowe, majątkowe, konsumpcyjne, ale także liczne obciążenia specjalne, opłaty i daniny za korzystanie lub możliwość korzystania z usług, jakie oferuje nam państwo. Fakt ponoszenia przez obywateli obciążeń fiskalnych, generalnie nie budzi, i nie powinien budzić, sprzeciwu choć na pewno nie sprawia podatnikom przyjemności. Kontrowersje i sprzeciw społeczeństwa może natomiast potęgować nadmierny fiskalizm państwa, przejawiający się w zbyt wysokich stawkach podatkowych, podwójnym opodatkowaniu tych samych czynności lub rzeczy, opodatkowaniu zdarzeń, które nie przynoszą podatnikowi dochodu czy konieczności odprowadzenia nienależnego świadczenia, np. obowiązek uiszczenia opłaty klimatycznej za pobyt w naszych zimowych „kurortach”, kiedy normy zanieczyszczenia powietrza wielokrotnie przekraczają dopuszczalne poziomy.

W niniejszym raporcie chcemy zwrócić Państwa uwagę na to, jak wiele nowych podatków, składek i opłat jest wprowadzanych każdego roku. Danin, które bezpośrednio lub pośrednio obciążają każdego obywatela. Pokazać, że przyjęte mechanizmy waloryzacji stawek podatkowych powodują, że z roku na rok podatnicy ponoszą wyższe obciążenia, niezależnie od tego czy ich dochody lub generalnie sytuacja majątkowa ulegają poprawie.

Nadmierny fiskalizm państwa szkodzi rozwojowi przedsiębiorców i gospodarki, zwiększa koszty i ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej. Prowadzi do spadku aktywności gospodarczej przedsiębiorców, ograniczaniu inwestycji i wzrostu cen towarów i usług. Wypełnianie obowiązków podatkowych wymaga ponoszenia wielomilionowych kosztów związanych z obliczeniem, pobraniem, zaewidencjonowaniem i wpłaceniem podatku. Niska jakość legislacji i niejasne przepisy, generują dodatkowe koszty związane z obsługą sporów podatników z organami podatkowymi. W badaniach przedsiębiorcy bardzo często wskazują, że ważniejsze z ich punktu widzenia jest to, aby przepisy podatkowe nie były nadmiernie skomplikowane, niż sama wysokość stawek podatkowych. Wprowadzanie ad hoc nowych podatków i danin, bez przeprowadzenia rzetelnej analizy ich wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz z minimalnym okresem *vacatio legis*, niestety dodatkowo komplikuje i pogarsza nasz system podatkowy, i tak już jeden z najbardziej nieprzyjaznych na świecie.

Konfederacja Lewiatan na etapie procesu legislacyjnego wskazywała na zagrożenia związane z wprowadzeniem niektórych ze wskazanych w raporcie podatków. Jednak pomimo apeli i merytorycznych argumentów nowe daniny zostały uchwalone. Dzisiaj wielu autorów tych nieprzemyślanych przepisów nie piastuje już funkcji publicznych, niestety zostały po nich wadliwe rozwiązania, z których konsekwencjami prawnymi i finansowymi borykają się przedsiębiorcy.

1. Podatek od sprzedaży detalicznej

Termin wejścia w życie: 1 stycznia 2016 r. (pobierany od 1 stycznia 2021 r.)

Podatek od sprzedaży detalicznej został wprowadzony w 2016 r. Jego pobór rozpoczął się jednak dopiero od 1 stycznia 2021 r. co było związane z licznymi wątpliwościami, czy zgodnie z prawem obowiązującym w Unii Europejskiej Polska jest uprawniona do wprowadzenia podatku, który dyskryminuje wybrane przedsiębiorstwa, i tym samym nie stanowi niezgodnej z rynkiem wewnętrznym UE pomocy państwa dla firm, które podatkiem tym nie zostały obciążone.

Podatek obciąża sprzedawców detalicznych – firmy handlowe, w tym także sprzedawców paliw. Podstawą opodatkowania jest osiągnięta w danym miesiącu nadwyżka przychodów ze sprzedaży detalicznej ponad kwotę 17 mln zł.

Stawka podatku wynosi:

- 0,8% przychodów przekraczających w danym miesiącu kwotę 17 mln zł i nie przekraczają kwoty 170 mln zł
- 1,4% – od przychodów przekraczających 170 mln zł

Podatnicy podatku od sprzedaży detalicznej zobowiązani są do składania naczelnikowi urzędu skarbowego deklaracji podatkowych o wysokości podatku oraz obliczania i wpłacania podatku w okresach miesięcznych do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego podatek dotyczy.

Wpływy budżetowe:

- 2021 – 2,632 mld zł
- 2022 – 2,7 mld zł (wg ustawy budżetowej na 2022 r.)
- 2023 – 3,873 mld zł (wg ustawy budżetowej na 2022 r.)

2. Podwójne opodatkowanie spółek komandytowych

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2021 r.

Od 2021 r. spółki komandytowe są podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Oznacza to, że od dochodu wypracowanego w spółce komandytowej należy odprowadzić 19% CIT (9% CIT w przypadku małych podatników). Dodatkowo, gdy zysk spółki wypłacony jest wspólnikom, podlega on ponownemu opodatkowaniu. Wspólnicy będący osobami fizycznymi płacą 19% PIT, natomiast wspólnicy będący osobami prawnymi 19% CIT. Istnieje

możliwość skorzystania z tzw. mechanizmu odliczenia komplementariusza, pozwalająca w niektórych przypadkach odliczyć od podatku z tytułu wypłaty zysku przypadającego na komplementariusza podatku zapłaconego przez spółkę.

Objęcie spółek komandytowych podatkiem CIT spowodowało istotne zwiększenie kosztów funkcjonowania przedsiębiorców w tej formie prawnej ze względu na wyższe obciążenie podatkowe oraz dodatkowe kosztowne obowiązki księgowo-administracyjne.

Stawka podatku wynosi:

- 19% albo 9% podatku CIT

Wpływy budżetowe:

- 2021 – 1,97 mld zł – wartość podana w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy wprowadzającej objęcie spółek komandytowych podatkiem CIT.

3. Podatek od niektórych instytucji finansowych

Data wprowadzenia: 1 lutego 2016 r.

Wprowadzony ustawą z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych, potocznie nazywany podatkiem bankowym. Stanowi obciążenie dla podmiotów z sektora finansowego: banków krajowych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, krajowych zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń i reasekuracji oraz instytucji pożyczkowych. Opodatkowaniu podlegają aktywa instytucji finansowych.

Stawka podatku:

- 0,0366% miesięcznie – około 4,4% w skali roku, od:
  - nadwyżki wartości aktywów, którą ustala się na koniec każdego miesiąca, ponad wartość czterech miliardów złotych (w przypadku: banków, instytucji kredytowych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych)
  - nadwyżki wartości aktywów, którą ustala się na koniec każdego miesiąca, ponad wartość dwóch miliardów złotych (dotyczy zakładów ubezpieczeniowych i asekuracyjnych).

Wpływy budżetowe:

- 2021 – 5,29 mld zł (dane Ministerstwa Finansów – wykonanie budżetu państwa za 2021 r.)
- 2022 – 5,55 mld zł (dane Ministerstwa Finansów – szacunkowe wykonanie budżetu państwa za okres od stycznia do listopada 2022 r.)
- 2023 – 5,98 mld zł (wg ustawy budżetowej na 2023 r.).

4. Podatek cukrowy

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2021 roku.

Podatek cukrowy wprowadzony został ustawą z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów. Jest to opłata od napojów z dodatkiem cukrów, substancji o właściwościach słodzących oraz kofeiny lub tauryny. Obowiązek zapłaty podatku cukrowego ciąży na osobie fizycznej, osobie prawnej oraz jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, która:

- sprzedaje napoje do punktów sprzedaży detalicznej
- prowadzi sprzedaż detaliczną napojów jako producent, podmiot nabywający napoje w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego albo importujący napoje spoza UE
- zamawia u producenta wyprodukowanie napoju objętego opłatą, a skład napoju podlegającego opłacie stanowi element umowy – obowiązek zapłaty ciąży na zamawiającym.

Stawka podatku:

Opłata cukrowa jest sumą dwóch wartości, stałej i zmiennej. Na każdy litr napoju opłata wynosi:

- 0,50 zł opłaty stałej – od zawartości cukru w ilości równej lub mniejszej niż 5 g w 100 ml napoju lub od zawartości (w jakiegokolwiek ilości) co najmniej jednej substancji słodzącej
- 0,05 zł opłaty zmiennej – za każdy gram cukru powyżej 5 g w 100 ml napoju.

Napoje z dodatkiem kofeiny lub tauryny są objęte dodatkową opłatą w wysokości 0,10 zł w przeliczeniu na litr napoju.

Opłata nie może wynieść więcej niż maksymalnie 1,2 zł w przeliczeniu na 1 litr napoju.

Wpływy budżetowe:

- w 2021 r. – 1,625 mld zł, z czego 1,568 mld zł stanowiło przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Opłata cukrowa stanowi w 96,5% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia, natomiast w pozostałej części (3,5 proc.) wpływy z opłaty są dochodem budżetu państwa.

5. Podatek od małpek (opłata od alkoholu w małych opakowaniach) _____

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2021 r.

Podatek od tzw. małpek to dodatkowa opłata od sprzedaży napojów alkoholowych w małych opakowaniach o objętości do 300 ml. Opłatę ponoszą hurtownicy, którzy dystrybuują napoje alkoholowe do punktów posiadających zezwolenie na ich sprzedaż detaliczną z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Stawka podatku:

Opłata wynosi 25 zł od litra stuprocentowego alkoholu sprzedawanego w opakowaniach o objętości do 300 ml.

Jest to:

- 1 zł od 100 ml małpki wódki zawierającej 40% alkoholu
- 2 zł od 200 ml małpki wódki zawierającej 40% alkoholu
- 0,88 zł od 250 ml małpki wina zawierającej 14% alkoholu.

Wpływy budżetowe:

W 2021 r. ok 700 mln zł. Wpływy z podatku od małpek trafiają w połowie do gmin i w połowie do Narodowego Funduszu Zdrowia.

6. Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych _____

Ustawą Polski Ład wprowadzono minimalny podatek dochodowy od osób prawnych. Obejmie firmy i podatkowe grupy kapitałowe, które poniosły stratę, albo osiągnięty przez nie udział

dochodów w przychodach jest niższy niż 2%. Podstawę opodatkowania stanowi 1,5% przychodów firmy powiększonych o koszty związane z uzyskaniem finansowania od podmiotów powiązanych (ustalonych wg określonego wzoru) oraz kosztów usług niematerialnych m.in. usług doradczych, badania rynku, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń. Podatnicy podatku minimalnego zobowiązani będą do jego zapłaty i wykazania podstawy opodatkowania w terminie złożenia zeznania podatkowego. Kwotę zapłaconego podatku firma będzie mogła odliczyć od zapłaconego „standardowego podatku CIT”.

Stawka podatku wynosi 10% podstawy opodatkowania.

7. Danina solidarnościowa

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2019 r.

Danina solidarnościowa jest dodatkowym podatkiem nałożonym na osoby fizyczne uzyskujące dochody m.in. z pracy, działalności gospodarczej, emerytur, rent, umów zlecenia, umów o dzieło i z praw autorskich, działań specjalnych produkcji rolnej oraz z tytułu zbycia papierów wartościowych (akcji lub udziałów w spółkach).

Płacą ją wszyscy, którzy zarabiają rocznie ponad 1 mln zł. Stawka podatku wynosi 4 proc. i nalicza się ją od nadwyżki dochodów ponad 1 mln zł. Danina solidarnościowa stanowi kolejny próg podatkowy dla osób o wysokich dochodach, zwiększyła tym samym progresywność systemu podatkowego i w niektórych przypadkach zlikwidowała liniowe opodatkowanie dochodów. Podatnicy zobowiązani są wykazać wysokość daniny solidarnościowej w deklaracji podatkowej składanej do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, za który jest płacona.

Wpływy budżetowe

1,15 mld zł rocznie – wartość podana w Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy wprowadzającej daninę. Wartość ta została oszacowana na podstawie danych z zeznań podatkowych podatników za 2016 r. Danina solidarnościowa zasila Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

8. Składka zdrowotna przedsiębiorców naliczana od dochodu podatkowego

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2022 r.

Od 2022 r. zmieniono zasady opłacania przez przedsiębiorców składki na ubezpieczenie zdrowotne. Obowiązującą wcześniej zryczałtowaną składkę zdrowotną wynoszącą w 2021

roku 381,81 zł zastąpiono składką ustalaną na podstawie wysokości dochodu podatkowego dla przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach ogólnych albo podatkiem liniowym. Możliwość opłacania składki zryczałtowanej mają jedynie przedsiębiorcy opodatkowani w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz w formie karty podatkowej, ale także w nowym (wyższym) wymiarze.

Stawka składki zdrowotnej wynosi:

- 9%* dochodu dla przedsiębiorców opodatkowanych wg skali podatkowej
- 4,9%* dochodu dla przedsiębiorców opodatkowanych podatkiem liniowym
- 9% liczone od 60%, 100% lub 180% przeciętnego wynagrodzenia dla podatników ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, w 2023 r. odpowiednio 376,16 zł, 626,93 zł i 1128,48 zł – wysokość składki uzależniona jest od wysokości osiągniętych przychodów
- 9% liczone od minimalnego wynagrodzenia, w 2023 r. – 314,10 zł

*nie mniej niż 314,10 zł miesięcznie i 3 769,20 zł rocznie.

Składka zdrowotna naliczana jako % dochodów stanowi bardzo istotny wzrost obciążenia daninowego przedsiębiorców, którzy w przypadku zasad ogólnych opłacają podatek wynoszący 32% od nadwyżki ponad kwotę 120 000 zł oraz 4% daniny solidarnościowej od nadwyżki ponad 1 mln zł (w przypadku wysokich dochodów suma podatku i składki zdrowotnej może wynieść aż 45% dochodu!).

Ponadto wraz z wprowadzonymi zmianami w sposobie obliczania i opłacania składek zdrowotnych przez przedsiębiorców zlikwidowano możliwość odliczenia od podatku części zapłaconych składek*.

*w ramach jednej z wielu nowelizacji nowych zasad opłacania składek zdrowotnych wprowadzono możliwość odliczenia od podstawy opodatkowania albo zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów niewielkiej części składek zdrowotnych płaconych przez przedsiębiorców opodatkowanych podatkiem liniowym, możliwość odliczenia od przychodu 50% zapłaconych składek przez przedsiębiorców opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych oraz odliczenia od podatku 19% zapłaconych składek przez podatników opłacających kartę podatkową. Wprowadzenie odliczenia pozwala na odzyskanie jedynie niewielkiej części obciążenia.

Wpływy budżetowe

W 2022 r. 12,4 mld zł – wartość podana w Ocenie Skutków Regulacji projektu ustawy wprowadzającej zmiany. Kwoty z tytułu składki zdrowotnej zasilają Narodowy Fundusz Zdrowia.

9. Podatek od przychodów z budynków

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2018 r. (od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. był to minimalny podatek dochodowy od wartości budynków komercyjnych).

Podatek od przychodów z budynków został wprowadzony 1 stycznia 2018 r. jako tzw. minimalny podatek dochodowy od wartości budynków komercyjnych. Jego wprowadzenie spowodowało wszczęcie przez Komisję Europejską postępowania przeciwko Polsce zmierzającego do zbadania, czy podatek ten nie stanowi niedozwolonej pomocy publicznej ze względu objęcie jego zakresem jedynie wąskiej grupy podatników. Ostatecznie, uwzględniając zastrzeżenia KE, od 1 stycznia 2019 r. zastąpiono tzw. podatek minimalny od wartości budynków komercyjnych podatkiem od przychodów z budynków, w którym przedmiotem opodatkowania jest przychód stanowiący wartość początkową wynajętego budynku będącego własnością lub współwłasnością przedsiębiorcy. W wyniku wadliwej interpretacji organów skarbowych podatkiem tym objęci są nie tylko przedsiębiorcy wynajmujący powierzchnie komercyjne w lokalach handlowych, ale także przedsiębiorcy prowadzący działalność hotelarską, której częścią jest wynajmowanie m.in. pokoi albo domków turystycznych. Podatek ten płacą co do zasady firmy, które ponoszą stratę w ramach prowadzonej działalności.

Stawka podatku wynosi:

- 0,035% podstawy opodatkowania za każdy miesiąc, którą stanowi wartość wynajmowanego budynku pomniejszona o 10 mln zł.

Wpływy budżetowe:

Podatek od przychodów z budynków nie był pobierany w okresie obowiązywania stanu epidemii (zawieszenie wprowadzone tzw. ustawą covidową), który zakończył się w maju 2022 r.

Na dzień sporządzenia raportu nie ma dostępnych danych nt. kwot, jakie z tego tytułu wpłynęły/ wpłyną do budżetu państwa.

10. Opłata emisyjna od paliw

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2019 r.

Opłacie emisyjnej podlega wprowadzenie na rynek krajowy benzyny oraz oleju napędowego. Zobowiązani do jej zapłaty są:

- producenci i importerzy paliw silnikowych,
- dokonujący nabycia wewnątrzspółnotowego paliw silnikowych,

- inne podmioty podlegające na podstawie przepisów o podatku akcyzowym obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku akcyzowego od paliw silnikowych.

Stawka opłaty emisyjnej wynosi:

- 80 zł za 1000 litrów benzyn silnikowych
- 80 zł za 1000 litrów olejów napędowych.

Podmioty podlegające obowiązkowi zapłaty opłaty emisyjnej zobowiązane są składać informację o wysokości opłaty naczelnikowi urzędu skarbowego oraz wpłacać opłatę do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek jej zapłaty.

Wpływy budżetowe:

- 2020 r. – 1,9 mld zł – informacja podana w leksykonie budżetowym na stronie Sejmu RP. Środki z opłaty emisyjnej zasilają Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Niskoemisyjnego Transportu.

11. Podatek od serwisów VOD

Data wprowadzenia: 1 lipca 2020 r.

Jest to opłata od audiowizualnych usług medialnych na żądanie w Internecie. Rozwiązanie zostało wprowadzone w ramach tzw. tarczy antykryzysowej 3.0.

Stawka podatku:

Właściciele platform streamingowych zobowiązani są płacić 1,5% swoich przychodów na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej – chodzi o wpływy z reklam bądź subskrypcji (podatek naliczany jest od wpływów, które są wyższe). Z tej opłaty zwolnione są serwisy, których liczba użytkowników nie przekracza 1% osób korzystających z internetu szerokopasmowego w Polsce, czyli około 77 tysięcy użytkowników. Według danych z 2020 roku „podatek od VOD” opłaciło 19 firm.

Wpływy budżetowe:

Łączna kwota wpłat od serwisów streamingowych w drugim kwartale 2022 roku wyniosła ok 7,65 mln zł.

12. Podniesienie opłaty telekomunikacyjnej

Data wprowadzenia: przy założeniu, że ustawa zostanie ogłoszona w 2023 r. – data wprowadzenia opłaty to połowa 2024 r.

Nowelizacja ustawy Prawo komunikacji elektronicznej zakłada istotne zwiększenie obciążenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych poprzez ograniczenie kręgu podmiotów zwolnionych z ponoszenia opłaty oraz znaczące zwiększenie wysokości maksymalnego progu tej opłaty z 0,05% na 0,25% rocznych przychodów przedsiębiorcy z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna.

Roczna opłata telekomunikacyjna ma charakter typowej opłaty manipulacyjnej związanej z funkcjonowaniem organów państwowych. W uzasadnieniu do ustawy nie wskazano, dlaczego próg przychodowy dla podmiotów zwolnionych z obowiązku uiszczania opłaty winien być podniesiony aż pięciokrotnie (z 4 do 20 mln), ani też przyczyn podniesienia maksymalnego progu tej opłaty.

Wpływy budżetowe:

Szacowany wzrost wpływów z opłaty z niecałych 21 mln zł w 2021 r. do ponad 100 mln zł w 2024 r.

13. Podniesienie opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością

Data wprowadzenia: przy założeniu, że ustawa zostanie ogłoszona w 2023 r. – data wprowadzenia opłaty to połowa 2024 r.

Nowelizacja ustawy Prawo komunikacji elektronicznej zakłada wzrost opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością nawet o 30%. Jest następstwem faktycznego podwyższenia limitu opłat maksymalnych związane z odwołaniem się przy ich ustalaniu do wielokrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Dotychczas obowiązująca regulacja zawierała mechanizm korygowania opłaty (jej wzrostu) poprzez uwzględnienie wskaźnika inflacji, stąd opłaty te dostosowane były do zmian zachodzących w gospodarce i nie wymagały interwencji ustawodawcy.

Jeżeli dokona się porównania stawek za prawo do dysponowania częstotliwością obowiązujących na gruncie rozporządzenia z dnia 6 grudnia 2013 roku i stawek maksymalnych określonych w ustawie Prawo komunikacji elektronicznej, wówczas potencjalny wzrost opłat wynosi kilkaset procent i wzrosną one nawet o kilka milionów (w przypadku większych podmiotów), w zależności od tego jaką częstotliwością dany podmiot dysponuje.

Wpływy budżetowe:

W Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy wprowadzającej zmianę nie wskazano, jak duże kwoty trafią z tego tytułu do budżetu państwa. Potencjalnie, w przypadku większych podmiotów, stawki mogą wzrosnąć o kilka milionów złotych.

14. Opłata mocowa za prąd

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2021 r.

Opłata mocowa jest daniną pobieraną przez operatora (przedsiębiorstwo energetyczne) za wykonywanie tzw. obowiązków mocowych. Jest ona uwzględniona w taryfie za przesyłanie, dystrybucję lub sprzedaż prądu. Obciąża odbiorcę końcowego energii elektrycznej.

Stawka podatku (opłaty mocowej):

W 2023 r. wynosi:

- 2,38 zł netto przy zużyciu mniejszym niż 500 kWh
- 5,72 zł netto przy zużyciu od 500 kWh do 1200 kWh
- 9,54 zł netto przy zużyciu powyżej 1200 kWh do 2800 kWh
- 13,35 zł netto przy zużyciu powyżej 2800 kWh.

Wpływy budżetowe:

Opłata mocowa przeznaczona jest na inwestycje i unowocześnienie elektrowni, zebrane środki trafiają do Operatora Systemu Przesyłowego.

15. Opłata recyklingowa

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2018 r.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie handlu detalicznego lub hurtowego zostali zobowiązani do pobierania od klientów opłaty za torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania oferowanych produktów. Tzw. podatek od foliówek wpłacany jest w terminie do 15. dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym został pobrany na rachunek bankowy marszałka województwa.

Stawka opłaty:

Maksymalna stawka opłaty recyklingowej wynosi 1 zł za sztukę torby na zakupy z tworzywa sztucznego. Obecnie jej wysokość wynosi 20 gr netto (25 gr z VAT) za każdą wydaną reklamówkę.

Wpływy budżetowe:

Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie Polskiej Agencji Prasowej poinformowało, że wpływy do budżetu państwa z tytułu opłaty recyklingowej w latach 2019 i 2020 wyniosły 266,34 mln zł.

16. Opłata denną

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2018 r.

Podatek denną jest opłatą pobieraną od użytkowników gruntów znajdujących się pod powierzchnią wody (stanowiących własność Skarbu Państwa), oddanych w używanie prywatnym właścicielom na podstawie umowy użyczenia. Opłatą objęty jest obszar gruntu znajdujący się pod wodą niezbędny do prowadzenia działalności związanej z energetyką wodną, transportem wodnym, wydobywaniem kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, na którym znajduje się infrastruktura transportowa, przesyłowa, przemysłowa, komunalna lub rolna, a także obszar wykorzystywany do uprawiania rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb oraz związany z działalnością usługową. Nowy podatek jest w szczególności odczuwalny dla turystów, którzy wypoczywają nad wodą lub na wodzie, ponieważ podatek denną bezpośrednio przekłada się na ceny usług turystycznych.

Stawka podatku:

Maksymalna stawka opłaty rocznej za użytkowanie 1 m² gruntu nie może być wyższa niż 10-krotność obowiązującej w danym roku górnej granicy stawki podatku od nieruchomości.

Wpływy budżetowe:

Ok. 7 mln zł wg Oceny Skutków Regulacji dołączonej do projektu ustawy wprowadzającej opłatę.

17. Opłata za wpis do bazy o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami – BDO

Data wprowadzenia: 24 stycznia 2018 r.

Przedsiębiorcy, którzy wytwarzają odpady oraz prowadzą ewidencję tych odpadów, wprowadzają na terytorium Polski produkty w opakowaniach, opony, oleje smarowe, pojazdy, baterie lub akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz produkują lub importują opakowania albo kupują je w ramach transakcji wewnątrzwspólnotowych (od firm unijnych), podlegają obowiązkowemu wpisowi do bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Od 24 stycznia 2018 r. wpis do bazy BDO podlega opłacie rejestrowej oraz opłacie rocznej. Opłatę uiszcza się do końca lutego za dany rok na konto urzędu marszałkowskiego właściwego dla siedziby firmy lub miejsca zamieszkania.

Wysokość opłaty:

- opłata rejestracyjna – 100 zł od mikroprzedsiębiorców i 300 zł od innych niż mikroprzedsiębiorcy
- opłata roczna – 100 zł od mikroprzedsiębiorców i 300 zł od innych niż mikroprzedsiębiorcy.

Wpływy budżetowe:

Wpływy z opłat rejestrowych i opłat rocznych stanowią w 35,65% dochodu budżetu województwa i 64,35% dochodu budżetu państwa.

18. Podatek deszczowy

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2018 r.

Opłata deszczowa, zwana też podatkiem deszczowym lub podatkiem od deszczu, to danina płacona przez właścicieli nieruchomości, których część jest zabetonowana i tym samym ograniczone jest wchłanianie wody deszczowej i roztopowej. Obciąża głównie właścicieli działek komercyjnych i handlowych, o powierzchni przekraczającej 3500 m kw., które mają utwardzoną powierzchnię asfaltem, betonem lub kostką brukową w więcej niż 70% i nie są podłączone do kanalizacji. W praktyce podatek ten obejmuje przede wszystkim sklepy wielkopowierzchniowe, duże zakłady produkcyjne i magazyny.

Stawka opłaty:

- 1,00 zł za 1 m² na 1 rok od powierzchni nieruchomości bez urządzeń do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem
- 0,60 zł za 1 m² na 1 rok od powierzchni nieruchomości z urządzeniami do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych o pojemności do 10% odpływu rocznego z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem
- 0,30 zł za 1 m² na 1 rok od powierzchni nieruchomości z urządzeniami do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych o pojemności od 10 do 30% odpływu rocznego z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem
- 0,10 zł za 1 m² na 1 rok od powierzchni nieruchomości z urządzeniami do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych o pojemności powyżej 30% odpływu rocznego z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem

Wpływy budżetowe:

Wpływy z jego tytułu zasilają głównie budżet Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

10 proc. opłaty trafia do gmin, które są zobowiązane do naliczania i pobierania podatku od deszczu.

19. Wzrost składek ZUS

Data wprowadzenia: coroczna waloryzacja składek na ubezpieczenie społeczne związana ze wzrostem przeciętnego wynagrodzenia za pracę.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą zobowiązane są do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Poza nielicznymi wyjątkami, którym przysługują ulgi w wysokości składek, opłacają składki naliczane od podstawy ubezpieczenia nie niższej niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Tak ustalona podstawa naliczenia składek powoduje, że w wyniku wzrostu na przestrzeni lat przeciętnego wynagrodzenia, rosną także obciążenia z tytułu składek płaconych do ZUS.

Wysokość składek:

- Emerytalna – 19,52%
- Rentowa – 8%
- Wypadkowa – 1,67%
- Chorobowa – 2,45% (składka dobrowolna)
- Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy – 2,45%.

W ciągu 10 lat wysokość składek wzrosła o ponad 100% z 656,09 zł w 2013 r. do 1316,54 w 2023 r.!

20. Podwyżka opłaty paliwowej

Data wprowadzenia: waloryzacja opłaty paliwowej uwzględniająca wskaźnik inflacji.

Opłacie paliwowej podlega wprowadzanie na rynek krajowy paliw silnikowych oraz gazu wykorzystywanych do napędu silników spalinowych. Do zapłaty opłaty paliwowej zobowiązani są przedsiębiorcy wprowadzający na rynek polski paliwa silnikowe lub gaz. Zobowiązani są także do składania informacji o opłacie paliwowej właściwym naczelnikom urzędów skarbowych albo naczelnikom urzędów celno-skarbowych.

Stawka opłaty:

Stawka opłaty paliwowej określana jest na dany rok podatkowy przez ministra transportu, uwzględniając wzrost cen towarów i usług. W 2023 r. stawki opłaty paliwowej wzrosły aż o 13,3 % i wynoszą:

- 172,91 zł za 1000 l benzyny
- 372,90 zł za 1000 l oleju napędowego
- 211,11 zł za 1000 kg gazu.

21. Podwyżka podatku akcyzowego na alkohole, wyroby tytoniowe, e-papierosy

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2022 r.

W 2022 r. podniesiono stawkę akcyzy na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane z wyłączeniem cydru i perry oraz na papierosy, tytoń do palenia i wyroby nowatorskie o 10%. Dodatkowo w latach 2023-2027 stawki akcyzy na wskazane wyroby alkoholowe będą rosły co roku o 5%, natomiast na papierosy, tytoń do palenia i wyroby nowatorskie co roku o 10%.

Oznacza to, że na przestrzeni 6 lat akcyza na alkohol i papierosy wzrośnie o kilkadziesiąt procent.

Wpływy budżetowe:

- 2022 r. – 2,3 mld zł
- 2023 r. – 4,49 mld zł
- 2024 r. – 6,678 mld zł
- 2025 r. – 8,991 mld zł
- 2026 r. – 11,437 mld zł
- 2027 r. – 14,022 mld zł

Podane szacunki dodatkowych wpływów z tytułu podatku akcyzowego zostały zawarte w Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy wprowadzającej podwyżki. Zgodnie z tym dokumentem w ciągu 10 lat zaplanowane podwyżki akcyzy mają przełożyć się na dodatkowe wpływy wynoszące ponad 100 mld zł.

22. Wzrost stawek karty podatkowej _____

Data wprowadzenia: 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r.

Stawki karty podatkowej podlegają corocznej waloryzacji obliczanej w oparciu o wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy. W praktyce im wyższa inflacja, tym wyższe stawki karty podatkowej. W latach 2015 – 2017 stawki karty nie były podnoszone, natomiast w kolejnych latach wzrastały odpowiednio o:

- 1,9% w 2018 r.
- 1,7% w 2019 r.
- 2,1% w 2020 r.
- 3,6% w 2021 r.
- 4,2% w 2022 r.
- 13,3% w 2023 r.

Wpływy budżetowe:

W 2023 r. stawki karty podatkowej są wyższe w stosunku do stawek z roku 2018 o prawie 30%. Wpływy z tytułu karty podatkowej stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego.

23. Wzrost podatków i opłat lokalnych _____

Data wprowadzenia: 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r.

Stawki podatku od nieruchomości ogłaszane są w obwieszczeniu Ministra Finansów w sprawie górnych granic stawek podatków i opłat lokalnych. W praktyce większość gmin stosuje stawki maksymalne. Ulegają one corocznej zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającemu wskaźnikowi inflacji w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Maksymalne stawki podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, opłaty targowej, opłaty miejscowej, opłaty reklamowej, opłaty uzdrowskiej oraz opłaty od posiadania psa, wzrosły w:

- 2018 r. – 1,9%
- 2019 r. – 1,6%
- 2020 r. – 1,8%
- 2021 r. – 3,9%
- 2022 r. – 3,6%
- 2023 r. – 11,8%

24. Ograniczenia z korzystania karty podatkowej

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2022 r.

Od 2022 roku przedsiębiorcy rozpoczynający działalność gospodarczą oraz ci, którzy nie byli opodatkowani w formie karty podatkowej, nie mają już możliwości wyboru opodatkowania w tej formie. Kartę podatkową mogą opłacać jedynie przedsiębiorcy, którzy byli opodatkowani w tej formie w 2021 r. Jest to jedna z wielu niekorzystnych zmian wprowadzonych w ramach Polskiego Ładu, powodująca dla wielu przedsiębiorców wzrost opodatkowania oraz wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ karta podatkowa jest najprostszą i najmniej kosztowną formą opodatkowania. Biorąc pod uwagę, że opodatkowani w formie karty podatkowej mogą być jedynie przedsiębiorcy kontynuujący opodatkowanie w tej formie, liczba podatników korzystających z tej uproszczonej formy opodatkowania będzie sukcesywnie spadać.

25. Likwidacja możliwości amortyzowania nieruchomości mieszkalnych

---

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2023 r.

Od 1 stycznia 2023 r. podatnicy nie mogą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych. Wprowadzone ograniczenie oznacza pozbawienie przedsiębiorców prawa do ujmowania w kosztach uzyskania przychodów kosztów bezpośrednio związanych z uzyskiwanymi przychodami, istotnie zmniejszając opłacalność działalności polegającej na wynajmie budynków i lokali mieszkalnych.

Wpływy budżetowe:

W Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy wprowadzającej zmianę nie wskazano, jak duże kwoty trafią z tego tytułu do budżetu państwa.

26. Likwidacja opodatkowania najmu prywatnego na zasadach ogólnych

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2023 r.

Od 1 stycznia 2023 r. osoby fizyczne, które wynajmują mieszkania w ramach najmu prywatnego, tj. nie prowadzą w tym zakresie działalności gospodarczej, utraciły możliwość opodatkowania na zasadach ogólnych. Z mocy ustawy muszą płacić 8,5% ryczału od przychodów nieprzekraczających 100 tys. zł oraz 12,5% od nadwyżki przychodów ponad 100 tys. zł. Jest to zmiana, która pozbawia podatników uwzględnienia w rachunku podatkowym faktycznych kosztów poniesionych na nabycie nieruchomości (ceny nabycia) oraz wszelkich innych kosztów związanych z nieruchomością, np. opłat administracyjnych do wspólnoty bądź spółdzielni mieszkaniowej, wydatków na prąd, ogrzewanie, media, remonty oraz spłatę odsetek od kredytu, jeżeli nieruchomość finansowana jest przez bank. Dla wielu osób zmiana oznaczać będzie konieczność zapłaty podatku dochodowego także w przypadku, kiedy ekonomicznie najem przynosi stratę.

27. Rozdzielenie przychodów z zysków kapitałowych oraz przychodów z pozostałej działalności

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2018 r.

Od 1 stycznia 2018 r. w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych wprowadzono podział przychodów na źródła ich uzyskania. Wcześniej ustawa o CIT nie wyszczególniała źródeł przychodów, a dochody uzyskane z jakiegokolwiek źródła przychodów podlegały kumulacji i łącznemu opodatkowaniu jedną stawką podatkową, podobnie koszty uzyskania były rozliczane w jednym rachunku podatkowym. Po zmianie funkcjonują dwa źródła przychodów (i) z zysków kapitałowych oraz (ii) inne źródła przychodów, czyli co do zasady przychodów z podstawowej działalności firmy. Podatnicy są zobowiązani do zakwalifikowania danego przychodu do jednego z dwóch źródeł oraz odpowiedniego rozdzielenia kosztów uzyskania przychodów. Koszty uzyskania przychodów mogą być potrącane tylko od przychodów z tego źródła, którego uzyskaniu służyło poniesienie tych kosztów. Dochód należy ustalać odrębnie dla danego źródła przychodów. Nie jest możliwe kompensowanie dochodu z jednego źródła przychodów stratą z drugiego źródła.

Wpływy budżetowe:

- 1,9 mld zł w 2018 r. zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do projektu wprowadzającego zmianę.

28. Ograniczenie ulgi abolicyjnej

Data wprowadzenia: 1 stycznia 2021r.

Od 2021 r. istotnie ograniczona została możliwość stosowania tzw. ulgi abolicyjnej. Ograniczenie tej ulgi jest zmianą stricte fiskalną i miało na celu osiągnięcie dodatkowych wpływów budżetowych od dochodów osiągniętych przez osoby pracujące za granicą. Z ulgi tej korzystają osoby, które pracują za granicą i są jednocześnie polskimi rezydentami podatkowymi, czyli w Polsce mają tzw. ośrodek interesów życiowych. W zależności od kraju w jakim uzyskiwane są dochody stosuje się jedną z dwóch metod unikania podwójnego opodatkowania: wyłączenia z progresją albo zaliczenia proporcjonalnego. Mniej korzystna dla podatników jest ta druga, i to w przypadku metody zaliczenia proporcjonalnego mają prawo zastosować ulgę abolicyjną, aby nie musieć dopłacać podatku w Polsce, jeżeli byłby on niższy niż ten zapłacony w kraju, w którym uzyskują dochody. Po zmianie mogą odliczyć w ramach ulgi abolicyjnej jedynie 1360 zł, jeżeli różnica pomiędzy podatkiem polskim a zagranicznym jest większa, muszą dopłacić podatek w Polsce.

Wpływy budżetowe:

W 2022 r. 210 mln zł wg Oceny Skutków Regulacji do projektu ustawy wprowadzającej zmianę.

